

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Nicolae Daniliuc,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale, repararea prejudiciului material și moral, încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 31 martie 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 2r-158/25
PIGD Nr.2-19147398-01-2r-24042025)*

Temeiurile de revizuire. Faptele invocate nu constituie temei de revizuire care s-ar încadra în limitele prevederilor art. 449 din Codul de procedură civilă

Curtea de Apel Centru (jud. A. Panov, L. Bagrin, D. Corlăteanu)

21 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul declarat de Nicolae Daniliuc,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat, *judcători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 9 septembrie 2019, Nicolae Daniliuc a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale, repararea prejudiciului material și moral, încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea din 5 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Nicolae Daniliuc.

3. Prin decizia din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel declarată de Nicolae Daniliuc și s-a menținut hotărârea din 5 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

4. Prin decizia din 15 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de Nicolae Daniliuc și s-a menținut decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2021.

5. La 20 septembrie 2024, Nicolae Daniliuc a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 15 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 449 lit. b) și g) din Codul de procedură civilă.

6. Prin încheierea din 6 noiembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Nicolae Daniliuc împotriva deciziei din 15 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție.

7. La 8 noiembrie 2024, Nicolae Daniliuc a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 449 lit. b) și g) din Codul de procedură civilă, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu rejudecarea apelului declarat de Nicolae Daniliuc.

8. Prin încheierea din 31 martie 2025 a Curții de Apel Centru a fost respinsă, ca fiind inadmisibilă, cererea de revizuire depusă de Nicolae Daniliuc împotriva deciziei din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

9. La 4 aprilie 2025, Nicolae Daniliuc a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 31 martie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii instanței de revizuire cu admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 16 februarie 2021 a instanței de apel și dispunerea rejudecării în fond a apelului.

10. În argumentarea recursului a indicat că este eronată concluzia instanței de revizuire referitor la faptul că, la 2 decembrie 2023 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă în cauza pendinte nr. 55148/2021 împotriva Republicii Moldova, în temeiul cererii lui Nicolae Daniliuc, adresată Curții Europene a Drepturilor Omului la 28 septembrie 2021, cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la examinare în termen legal a cauzei penale, repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin încălcarea dreptului la examinare în termen legal a cauzei penale nu poate servi temei de revizuire, prevăzut de articolul 448 lit. g) din Codul de procedură civilă, din motivul că Curtea Europeană a Drepturilor Omului nu a informat Guvernul Republicii Moldova despre depunerea unei cereri din care se deduce existența unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care ridică dubii temeinice privind corectitudinea soluției din hotărârea atacată. Or, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a informat Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii nr. 55148/2021, iar Guvernul Republicii Moldova a depus deja și declarație unilaterală la Curtea europeană a Drepturilor Omului.

11. În drept, și-a întemeiat cererea de recurs în baza dispozițiilor art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 1, 6,13 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 39 din 08 iunie 2019, art. 1,4,7, 8,116 din Constituție, art. 446-453 din Codul de procedură civilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

13. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

14. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

15. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

16. Art. 446 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.”

17. Art. 449 lit. b), g) din Codul de procedură civilă:

„Revizuirea se declară în cazul în care: au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei; Curtea Europeană a Drepturilor Omului a informat Guvernul Republicii Moldova cu privire la depunerea unei cereri din care se deduce existența unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care ridică dubii temeinice privind corectitudinea soluției din hotărârea atacată.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Cu referire la termenul de declarare a recursului prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă, instanța de recurs reține, că încheierea Curții de Apel Centru a fost pronunțată la 31 martie 2025, fiind notificată recurentului Nicolae Daniliuc, la 1 aprilie 2025, prin intermediul poștei electronice (f.d.217-218). Prin urmare, recursul depus la 4 aprilie 2025, este în interiorul termenului legal.

19. Studiind materialele cauzei civile, argumentele invocate în recurs în raport cu normele de drept pertinente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din motivele ce succed.

20. Din materialele cauzei civile rezultă că, prin recursul declarat se contestă încheierea din 31 martie 2025 a Curții de Apel Centru a fost respinsă, ca fiind inadmisibilă, cererea de revizuire depusă de Nicolae Daniliuc împotriva deciziei din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

21. Instanța de recurs reiterează că cererea de revizuire a fost formulată în temeiul art.449 lit. b) și g) din Codul de procedură civilă, citat supra.

22. La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că prin circumstanțele nou-descoperite se înțelege totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile; care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra

concluziei instanței de judecată; care nu au fost cunoscute și nici nu puteau fi cunoscute revizuenților anterior, dar care existau la momentul examinării și soluționării cauzei civile; care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă și dacă dovedesc că au întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei. Totodată, obiectul probațiunii la examinarea cererilor de revizuire pot fi circumstanțe importante atât în sens material, cât și în sens procesual. În sens material, obiect al probațiunii este totalitatea presupunerilor despre existența sau inexistența faptelor juridice, care duc la anumite consecințe material-juridice, precum și presupunerile cu privire la existența faptelor, care asigură obținerea de cunoștințe despre faptele material-juridice. Prin obiect al probației în sens procesual, se înțelege presupunerile cu privire la existența sau inexistența faptelor juridice, de care normele dreptului procesual civil leagă apariția, suspendarea sau încetarea procesului civil, precum și realizarea drepturilor procesuale ale persoanelor participante în cauza civilă.

23. În această ordine de idei, Completul de judecată apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de revizuire referitor la irelevanța pentru admiterea cererii de revizuire a argumentului lui Nicolae Daniliuc precum că, la 8 iunie 2019 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr.39, prin care a fost adoptată Declarația cu privire la recunoașterea caracterului captive al statului Republica Moldova, prin care a fost denunțat fostul regim oligarhic, condus de liderul Partidului Democrat din Moldova Vladimir Plahotniuc, care se face vinovat de controlul ilegal și anticonstituțional exercitat asupra sistemului judecătoresc. Or, circumstanța enunțată nu poate constitui temei de revizuire, întrucât aceasta nu se regăsește în art. 449 din Codul de procedură civilă, care poartă un caracter exhaustiv, iar admiterea cererii de revizuire pentru careva temeiuri care nu sunt reglementate la art. 449 din Codul de procedură civilă, ar duce la periclitarea securității raportului juridic garantat de art. 6 CEDO.

24. Prin urmare, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale.

25. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, iar competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată

pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

26. Revizuirea nu trebuie considerată ca un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (cazul Roșca contra Moldovei).

27. Succesiv, instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiată poziția Curții de Apel Centru, precum că scrisoarea Curții Europene a Drepturilor Omului din 1 decembrie 2023, prin care Nicolae Daniliuc a fost informat că, Guvernul a depus obiecții la cerere și totodată i s-a comunicat că, în cazul în care are anumite comentarii/obiecții să le prezinte ca răspuns înainte de 12 ianuarie 2024, nu constituie temei de revizuire prin prisma art. 449 lit. g) Cod de procedură civilă, or, pentru a redeschide procesul în baza acestui temei, este important ca Curtea Europeană a Drepturilor Omului să informeze Guvernul Republicii Moldova cu privire la depunerea unei cereri din care se deduce existența unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care ridică dubii temeinice privind corectitudinea soluției din hotărârea atacată.

28. La caz, instanța de revizuire just nu a reținut nici afirmațiile revizuentului precum că, scrisoarea Curții Europene a Drepturilor Omului din 1 decembrie 2023 este un act ce poate determina revizuirea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2021 în temeiul art. 449 lit. g) Cod de procedură civilă, în condițiile în care această scrisoare nu este un act prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat careva erori procesuale sau existența unui viciu fundamental în cadrul judecării cauzei, care ar ridica dubii privind corectitudinea soluției dată de instanța de apel.

29. În rezultat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de revizuire corect a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă Nicolae Daniliuc împotriva deciziei irevocabile din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, deoarece o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de Nicolae Daniliuc, în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6§1 din CEDO.

30. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Nicolae

Daniliuc, cu menținerea încheierii din 31 martie 2025 a Curții de Apel Centru.

31. În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge recursul declarat de Nicolae Daniliuc.

Menține încheierea din 31 martie 2025 a Curții de Apel Centru, emisă cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale, repararea prejudiciului material și moral, încasarea penalității.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat